

AZ OTTHONUNK

SZKA_103_06

A modul szerzője: Takáts Rita

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

3. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Hallgatag erdő					
A	Az osztály meghallgatja Gryllus Vilmos: Hallgatag erdő c. dalát (lehet tanítói bemutatás is). A dal szövege a diákmellékletben megtalálható. 5 perc	Motiváció Zeneikészség-fejlesztés	Frontális munka – zenehallgatás vagy bemutatás	D1 (Zene- hallgatás)	A mellékelt zenei anyag
I/b Daltanulás					
A	Hallás utáni daltanulás 10 perc	Motiváció Zeneikészség-fejlesztés	Frontális munka – daltanulás		A mellékelt zenei anyag
I/c Az állatok otthonai					
A	A dal kapcsán felidézzük, hogy melyik állatnak hol van az „otthona”, milyen „lakásszokásai” vannak. A gyerekek csoportokat alakítanak. A csoportok kiosztott szókétyákat párosítják, melyik állat hol lakik. Pl.: Fészek – sas, egér; Ól – sertés, tyúk; Üreg – ürge, pocok; Istálló – ló, szarvasmarha; Akol – juh; Kas – méh; Barlang – denevér, medve; Vár – róka, hód Csoportosíthatják az élőhelyeket, hajlékokat a szerint is, hogy melyiket készíti ember, és melyiket maga az állat. 15 perc	Szókincs bővítés Rendszerező képesség Együttműködés csoportban	Kooperatív tanulás – szóforgó	Szókétyák	P1 (Szókétyák)

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A gyerekek párokba rendeződve is gyűjthetnek állatokhoz tartozó hajlékokat, de így talán kevesebb variáció születik. 15 perc	Szókincsbővítés Információkezelés Együttműködés párban	Páros munka – szópárok gyűjtése		
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Emberi lakhelyek					
A	A tanító beszélgetést kezdeményez arról, hogy ki hol lakik. Kérdések: Lehet-e több otthonunk? (elvált szülők, nyaraló) Hol érezzük magunkat otthon? Mitől lesz otthonos az otthon? Mitől lehet otthonos az iskola? 15 perc	Verbális kommunikáció Tekintet másokra	Kooperatív tanulás – beszélgetőkör		
II/b Személyes tárgyak					
A	A gyerekek előzetes kérésre olyan tárgyakat hoznak be, amelyek fontosak a számukra. Miközben a tárgyak történetét elmesélik, a tanító irányítsa kérdéseivel a beszélgetést arra, hogy körvonalazódjék: miért fontosak számunkra a személyes tárgyaink. 15 perc	Verbális kommunikáció Identitás Önismeret	Egyéni munka – bemutatás	A gyerekek által otthonról hozott tárgyak	
II/c Buba éneke					
A	A tanító felolvassa Weöres Sándor: Buba éneke c. versét, a tanulók olvashatják a szöveget. 5 perc	Szövegértés Motiváció	Frontális munka – tanítói bemutatás	D2 (Vers)	

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/d Érzelmi otthon					
A	Közösen megbeszéljük a vers hangulatát, milyen érzéseket ébresztett bennük. A verselemzés kapcsán a gyerekek felismerhetik, hogy az otthon nem csupán tárgyakkal áll, hanem érzelmi kötődéseink még erősebben befolyásolják komfortérzetünket. (Buba is ott van otthon, ahol az édesanyja van.) 15 perc	Szövegértés Motiváció Érzelmek tudatosítása	Kooperatív tanulás – beszélgetőkör		
B	Tanítói instrukció: Keressetek egy helyet magatoknak a teremben, és helyezkedjétek el otthonosan, ahogyan a legkedvesebb zugokban érzitek magatokat! Érintésre a tanulók megszólalhatnak és elmondhatják, hogy érzik most, ott magukat. 5 perc	Verbális és non-verbális kommunikáció Érzelmek kezelése Beleélés	Egyéni munka – drámajáték – szobrok		
II/e Befejezetlen mondat					
A	Az önreflexió és az értékelés fontos ebben a szakaszban; a tanulók írásban befejezik a következő mondatot. Majd az erre vállalkozó tanulók felolvashatják a mondataikat. Én ott érzem otthon magam... 10 perc	Önismeret Érzelmek tudatosítása	Egyéni munka – fogalmazás	Papír, írószer (ha írásos megoldást várunk)	

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/f Az én otthonom					
A	Beszélgetés – témák: Egyszer kinövöm az otthonomat. Ha felnőtt leszek, saját otthonom lesz. Hogyan rendezném be? Mire lenne szükségem nekem és a családomnak? Mik az álmain? 10 perc	Verbális kommunikáció Reális célkitűzés	Kooperatív tanulás – beszélgetőkör		
B	A tanító felolvassa Csukás István <i>Sün Balázs</i> c. versét. A tanulók követhetik a szöveget. 5 perc	Szövegértés Motiváció	Frontális munka – tanítói bemutatás	P3 (Csukás István Sün Balázs)	
II/g A tervezőiroda					
A	A gyerekek (szóban, írásban vagy rajzos formában) megtervezik képzeletbeli otthonukat, melyben felnőtt korukban szeretnének élni. 15 perc	Információkezelés Problémakezelés Ábrázolás	Csoportos, páros vagy egyéni alkotás	Papír, író- és rajzeszközök	
B	Szövegfeldolgozás. Tanítói instrukció: Ugyan Sün Balázs kellemetlen helyzetbe került, mégis biztosan voltak olyan pillanatok az életében, amikor örült annak, hogy sok testvére van. Keressünk olyan dolgokat, amelyeket egyedül rossz, vagy lehetetlen megcsinálni, és olyanokat is, amelyekhez feltétlenül sokan kellünk. 10 perc	Szövegértés Motiváció Információkezelés Véleményalkotás	Kooperatív tanulás – beszélgetőkör		

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/h Sün Balázsék családja					
A	<p>A gyerekek kisebb csoportokban dolgoznak: Sün Balázs családtagjainak szerepeit ölthetik magukra. A családi fotóalbumba készítenek egy-egy képet, melynek címe: Jó, hogy sokan voltunk, vagy Jó, hogy sok testvérem van. A képeket saját testükkel jelenítik meg a gyerekek.</p> <p>A témák kitalálását bízzuk a gyerekekre, de ha szükséges, ötletekkel segíthetjük munkájukat. A csoportok megtekintik egymás munkáját, és kitalálják, milyen jelenetet örökítettek meg.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Verbális és non-verbális kommunikáció</p> <p>Empátia</p> <p>Együttműködés csoportban</p>	<p>Csoportmunka – drámajáték – tablók</p>		<p>P2 (Dráma-pedagógiai munkaformák)</p>
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a Az otthon bemutatása					
A	<p>A csoportok bemutatják az általuk készített terveket, vagy egy-egy gyerek ismerteti saját munkáját. Az elkészült munkák értékelésénél egyáltalán nem fontos a realitás, hiszen célunk az otthon, mint érzelmi és tárgyi közeg bemutatása. Alkalmazhatjuk a Képtárlátogatás elnevezésű kooperatív módszert is.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Verbális kommunikáció</p> <p>Problémamegoldás</p> <p>Nyitottság</p>	<p>Kooperatív tanulás – képtárlátogatás</p>	<p>Az elkészült tervek, gyurmarasztó</p>	

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III/b A születésnap					
A	Sün Balázs születésnapja. Egész csoportos improvizációt hoznak létre a tanulók arról az ünnepegről, melyet Balázsnek szervezett a család a 10. születésnapjára. A gyerekek a családtagok szerepeit játszhatják, a rögtönzés indítása lehet néhány állókép az ünnepség legszebb pillanatairól (pl.: a legötletesebb ajándék, a torta felvágása stb.). Akár zene is szólhat, ha a gyerekek táncolni szeretnének. 10 perc	Verbális és non-verbális kommunikáció Empátia Problémamegoldás	Frontális munka – drámajáték – improvizáció		Esetleg zene P2 (Dráma- pedagógiai munkaformák)
III/c Szobrok					
A	Először mindenki egyéni szobrot készít, „Otthonosan érzem magam” címmel. Azután szoborcsoportot készítünk, melynek címe: Mennyire érzem magam otthon az iskolában? 10 perc	Önértékelés	Frontális munka – drámajáték – szobrok		

MELLÉKLETEK

P1 SZÓKÁRTYÁK

Kép: szka103_06_01, szka103_06_02

P2 DRÁMAPEDAGÓGIAI MUNKAFORMÁK

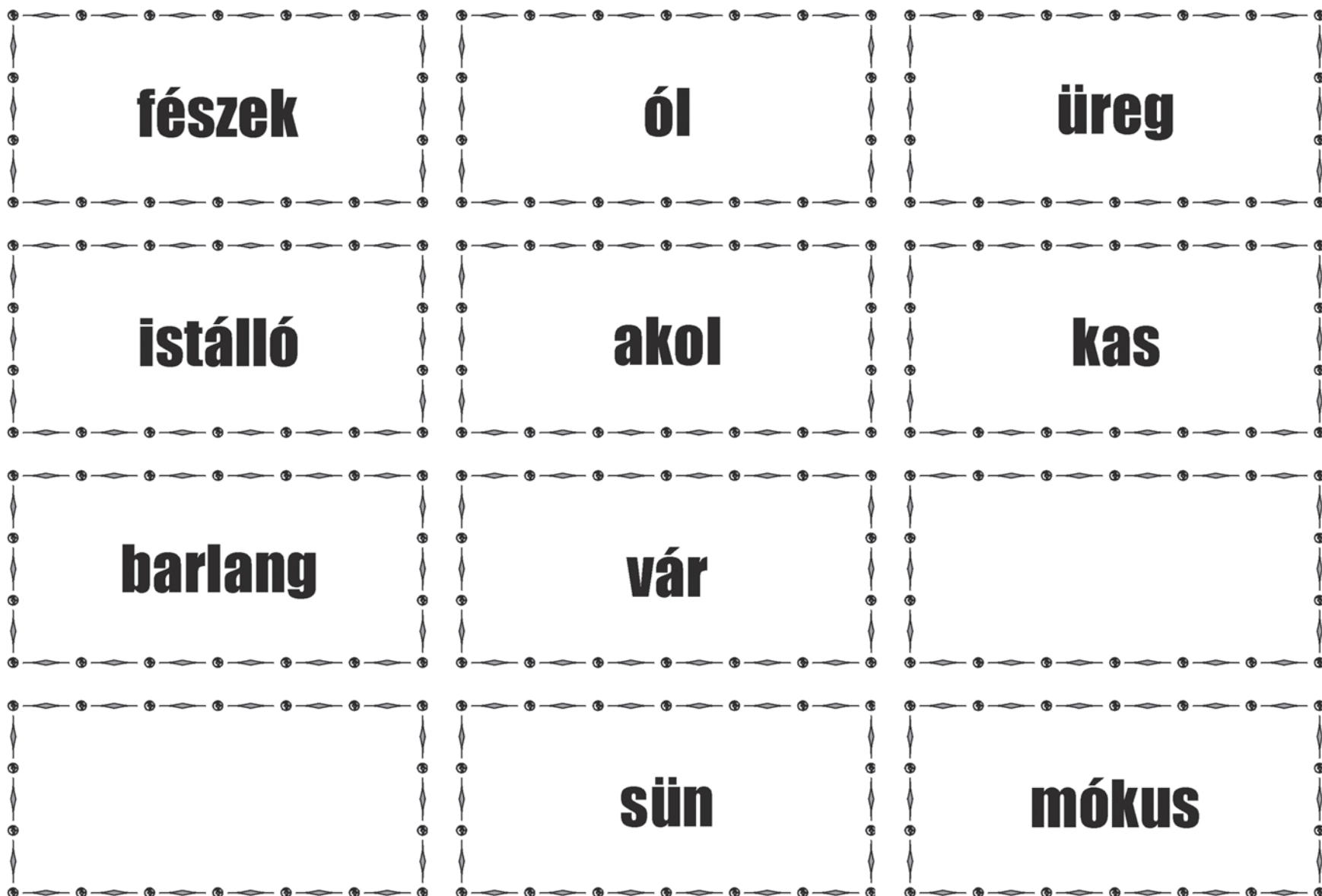
A modulban használt, kevésbé ismert drámapedagógiai munkaformák (konvenciók) leírása:

Tablók (Állóképek): A résztvevők csoportjai saját testükből hoznak létre képet az adott pillanat, egy elgondolás vagy téma megjelenítésére. Egy csoporttag is beállíthatja a képet.

Improvizáció: A csoportok egy-egy hipotézis ábrázolására, vagy a cselekmény alternatív megoldási módjainak szemléltetése végett rögtönzéseket terveznek, készítenek elő, és mutatnak be. Az improvizációk az adott szituáció vagy élmény aktuális értelmezését mutatják meg.

(A leírások forrása: Jonothan Neelands: Konvenciók. In: *Drámapedagógiai olvasókönyv*, szerk. Kaposi László, Magyar Drámapedagógiai Társaság, Marczibányi téri Művelődési Központ, Budapest, 1995, pp 157–212.)

szka103_06_01

szka103_06_02

sertés

ürge

egér

pocok

ló

szarvasmarha

juh

méh

denevér

medve

róka

borz